

KORRALDUS

29. juuli 2021 nr 1-3/21/454

Pruunkaru küttimismahu kehtestamine 2021/2022 jahiaastal

1. OTSUS

Arvestades punktis 1 esitatud asjaolusid ja põhjendusi, kooskõlas keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 3 lg 2, 3 ja 6, JahiS § 22 lg 2, HMS § 53 lg 1 p 2 ja p 4 ning lg 2 p 3, keskkonnaministri 30.09.2020 määrusega nr 47 kehtestatud “Keskkonnaameti põhimääruse” § 7 lõike 2 punkti 6 ja § 8 lõike 2 punkti 18 alusel,

OTSUSTAN:

- 1.1. Kehtestada 2021/2022. jahiaasta pruunkaru (*Ursus Arctos*) küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku esimese osana 82 isendit ning kinnitan küttimismahu jagunemise maakondade vahel ning küttimistingimused pruunkaru küttimise korraldamiseks vastavalt korralduse lisale 1.**
- 1.2. Tagamaks pruunkaru küttimismahust kinnipidamise, kehtestan pruunkaru jahiregistreerimise ja pruunkaru küttimisest teavitamise korra:**
 - 1.2.1 Pruunkaru jaht tuleb eelnevalt registreerida korralduse lisas 2 nimetatud jahipidamise asukohajärgse maakonna kontaktisiku juures, arvestades korralduse lisas 1 sätestatud küttimismahtu ja -tingimusi. Pruunkaru jahiregistreerimiseks tuleb asjaomase kontaktisiku telefoninumbrile saata lühisõnum (SMS), milles tuleb märkida märksõna „karujaht”, küti nimi, jahipiirkond ja jahiala (kui see on lisas 1 nimetatud), kus jahti peetakse. Lühisõnumiga registreeritud pruunkaru jaht kehtib 12 tundi arvates lühisõnumi saatmise hetkest.
 - 1.2.2. Pruunkaru küttimisest tuleb korralduse lisas 2 nimetatud jahipidamise asukohajärgse maakonna kontaktisikut teavitada viivitamatult pärast pruunkaru küttimist, saates kontaktisiku telefoninumbrile lühisõnumi (SMS) sisuga: märksõna „karu kütitud”, küti nimi, jahipiirkonna ja jahiala (kui see on lisas 1 nimetatud) nimi, kus karu kütiti.
 - 1.2.3. Lühisõnumi „karu kütitud“ saamisel teavitab kontaktisik viivitamatult kõiki kehtivale jahile registreerinud jahimehi lühisõnumi (SMS) teel (sisu: „karu kütitud”, jahipiirkonna ja jahiala olemasolul ka jahiala nimi, kus karu kütiti) nende ohjamisalal pruunkaru küttimisest

ning küttemismahu täitumisel ka karujahi lõppemisest. Peale küttemismahu täitumist ja vastava teavituse saamist lõppeb koheselt kõigi karujahil olevate jahimeeste registreering.

1.2.4. Kehtestan pruunkaru jahi registreerimise ajavahemiku alates kella 7.30-st kuni kella 22.00-ni.

1.3. Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:

1.3.1 korraldama jahti viisil, mis tagaks kehtestatud küttemismahust kinnipidamise.

1.3.2. teavitama ühe ööpäeva jooksul karu tabamisest lühisõnumiga (SMS), sõnumi sisu „karu kütitud“ ja jahipiirkonna nimi, Keskkonnaameti jahinduse spetsialisti järgmiselt:

Harju, Järva, Rapla maakond – Uno Treier, telefon 5149 565;

Pärnu ja Lääne maakond – Ivar Marlen, telefon 5304 0354;

Jõgeva, Tartu, Ida- ja Lääne-Viru maakond – Heete Ausmeel, telefon 5688 6919;

Põlva maakond – Margo Tannik, telefon 516 0148.

Valga, Viljandi ja Võru maakond – Mihkel Pastik, telefon 5304 4134.

1.3.3. teavitama jahiloo saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest.

1.3.4. esitama Keskkonnaagentuurile hiljemalt jooksva aasta 20. novembriks kütitud isendite andmed (ankeet) ja märgistatud bioproovid (lihaseproov, emasloomal emakas koos munasarjadega ja esimene premolaar).

1.4. Kehtestan käskkirjale kõrvaltingimusena käskkirja hilisema muutmise ja/või kehtetuks tunnistamise ja/või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmise selliselt, et Keskkonnaametil on õigus käskkirjaga kehtestatud pruunkaru küttemismahtu ja ohjamisalade piire muuta.

1.5. Teha korraldus teatavaks kõigile jahipiirkonna kasutajatele ja korralduse lisas 2 nimetatud kontaktisikutele.

Korraldust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse halduskohtusse.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD KAALUTLUSED

- 2.1. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 5 kohaselt on pruunkaru (*Ursus arctos*) suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 1 võib karule, välja arvatud poegadega emakarule, pidada varitsus- või hiilimisjahti 1. augustist 31. oktoobrini karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjustuste vältimise eesmärgil.
- 2.2. *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab pruunkaru küttemismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg-s 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi *määrus nr 27*) §-st 1 tulenevalt on Keskkonnaagentuur ulukite seire aruande koostaja.
- 2.3. Eesti on koostanud Suurkiskjate kaitse- ja ohjamiskava aastateks 2012-2021¹ (edaspidi *tegevuskava*). Tegevuskava ühe olulise eesmärgina on ära toodud vajadus säilitada Eestis iga-aastaselt vähemalt 60 sama-aastaste poegadega karu pesakonna (asurkonna üldarvukus ca 600 isendit) olemasolu ning jätkata jahipidamist peamiselt liigi inimpeglikkuse säilitamiseks ja karu tekitatud kahjustuste vähendamiseks, soodustades samas tema levikuala laienemist lõuna suunas (p 8.). Keskkonnaagentuuri aruande „Ulukiasurkondade seisund ja küttemissoovitus 2021”² (edaspidi *Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne*) andmetel on eelmise aasta (2020) karu pesakondade arvukuseks hinnatud 89. Karu arvukus ja levik on üldist tõusutrendi väljendanud juba viimased 15 aastat ning asurkonna seisundit võib pidada väga heaks. 2020. aastal oli pruunkaru tekitatud kahjustuste hulk mesindusele suurim kui kunagi varem teadaolevalt. Samas tänavu kevadel on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahjustuste hulk veelgi pisut kasvanud.
- 2.4. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne sisaldab ettepanekut määrata pruunkaru küttemismahuks 2021/2022 jahiaastal Eestis maksimaalselt kokku 85 isendit, sellest Harju maakonnas 7, Ida-Viru maakonnas 13, Jõgeva maakonnas 9, Järva maakonnas 10, Lääne maakonnas 1, Lääne-Viru maakonnas 13, Põlva maakonnas 3, Pärnu maakonnas 6, Rapla maakonnas 5, Tartu maakonnas 7, Valga maakonnas 3, Viljandi maakonnas 7 ja Võru maakonnas 1. Ettepaneku tegemisel on arvestatud pruunkaru asustustihedust, juurdekasvunäitajaid, arvukuse muutust viimase nelja aasta jooksul, eelnevate aastate küttemisstruktuuri ning 2020. ja 2021. aasta kahjustuste paiknemist ja ulatust. Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande ettepanekul 2021/2022. jahiaastal Hiiumaa ja Saare maakonnale pruunkaru küttemismahtu ei kehtestatud.
- 2.5. *JahiS* § 9 lg 3 p 1 kohaselt kuulub jahindusnõukogu pädevusse muu hulgas ettepanekute tegemine Keskkonnaametile pruunkaru küttemise korraldamiseks. Kokkuvõtte 2021. aasta mais, juunis ja juulis toimunud maakondlike jahindusnõukogude ettepanekutest pruunkaru küttemismahu suuruse ja jaotuse osas 2021/2022. jahiaastal on leitav Keskkonnaameti dokumendiregistrist³.
- 2.6. Arvestades kahjustuste esinemise sagedust ja paigutust, pruunkaru arvukuse ja levikuala laienemise soodustamist on põhjendatud kehtestada 2021/2022. jahiaastal pruunkaru

¹ Kättesaadav Keskkonnaministeeriumi kodulehel aadressil: <https://envir.ee/suurkiskjate-kaitse-ja-ohjamiskava>, 22.07.2021.

² Aruanne on internetis kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: <https://keskkonnaagentuur.ee/keskkonnaagentuuri-tegevusvaldkonnad/ulukid/valjaanded-ulevaated>, 30.07.2021.

³ Keskkonnaameti dokumendiregister <https://adr.envir.ee/default.aspx>

küttimismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitudele. Maakondliku küttimismahu jagamisel jahipiirkondade vahel on arvesse võetud pruunkaru kahjustuste esinemist jahipiirkondades ja jahindusnõukogude esitatud ettepanekuid.

- 2.7.** 15.07.2021 tegi keskkonnaministri 28.06.2013 käskkirjaga nr 651 moodustatud suurkiskjate kaitse ja ohjamise korraldamise töörühm Keskkonnaametile ettepaneku⁴ kehtestada pruunkaru küttimismaht vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatule. Töörühma kuulusid Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri, Eesti Jahimeeste Seltsi ja Tartu Ülikooli esindajad. Maakondlikud küttimismahud soovitatakse jaotada vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes esitatud ettepanekutele. Piirkondliku jaotuse osas palutakse arvestada kahjustuste olemasolu ning küttimismahud jaotada jahi alguseks nii, et oleks võimalus jahiaja jooksul operatiivselt anda lisalubasid piirkondadesse, kus küttimismahud on realiseeritud aga kahjustused jätkuvad. Keskkonnaamet nõustub nende kaalutlustega.
- 2.8.** Võttes arvesse eelpool toodud ettepanekuid ning vajadust suunata pruunkarude küttimist eelkõige kahjustuskolletesse, on Keskkonnaamet seisukohal, et karude küttimismaht on 2021/2022. jahiaastal mõistlik kehtestada mitmes osas sarnaselt eelmistele jahiaastatele, jättes 4% küttimismahust jahihooaja alguseks kehtestamata (reservi). Küttimismahu esimese osana kehtestatakse 96% Keskkonnaagentuuri poolt soovitatud pruunkarude maksimaalsest küttimismahust ehk teisisõnu 82 isendit. Eelpool toodud põhimõtteid järgides kehtestatakse Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitudest ühe isendi võrra väiksem karude küttimismaht esialgu Ida-Viru, Järva ja Lääne-Viru maakonnale. Ida-Viru maakonnas on kehtestatavat küttimismahtu arvesse võttes võrreldes teiste maakondadega vähem karukahjustusi. Järva ja Lääne-Viru maakonnas on kahjustuste jätkuvat iseloomu arvestades mõistlik 1 karu jätta esialgu reservi, et küttimismahtu vajadusel konkreetsematesse kahjustuspiirkondadesse suunata. Sellest lähtuvalt kehtestatakse Ida-Viru, Järva ja Lääne-Viru maakondadele esialgseks karude küttimismahuks vastavalt 12, 9, 12 isendit. Reservi jäetavate isendite küttimismahu (kokku 3 pruunkaru) kehtestab Keskkonnaamet küttimismahu teise osana jahihooajal vastavalt lisanduvate karukahjustuste esinemisele Eesti maakondades.
- 2.9.** Nendes Eesti maakondades, kus maakondade jahindusnõukogud maakonna sisese pruunkaru küttimismahu jagamisel karukahjustusi arvesse ei ole võtnud ning ei ole teinud ettepanekut küttimismahu määramiseks jahipiirkondadele, jagab Keskkonnaamet karude küttimismahu jahipiirkondade vahel osaliselt ise, võttes arvesse 2021. aastal tekitatud kahjustusi ja Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruandes toodud soovitusi. Kuna 2/3 kahjustusi on aastate lõikes toimunud tavaliselt enne jahihooaja algust, on järgitud, et perioodil 1.08.2021 kuni 31.08.2021 oleks kõikides kahjustuspiirkondades võimalik küttida, küttimist lubatakse väiksemas mahus ka piirkondades kus kõrge arvukuse tõttu on kahjustuste tekkimine tõenäoline. Kui kahjustuspiirkonna jahipiirkonnad augusti kuu jooksul eraldatud küttimismahtu ei realiseeri, siis septembris ja oktoobris võivad realiseerimata küttimismahtu edasiste kahjustuste vältimise eesmärgil kasutada ka teised maakonna jahipiirkonnad. Eelpool toodud põhjustel on pruunkarude küttimisele seatud täiendavad tingimused Ida-Viru, Lääne, Lääne-Viru, Pärnu, Tartu ja Valga maakondades. Harju, Jõgeva, Järva, Põlva, Rapla, Viljandi ja Võru maakondade puhul nõustub Keskkonnaamet osaliselt või täielikult jahindusnõukogu ettepanekuga maakonna sisese pruunkarude küttimismahu jagamiseks jahipiirkondade vahel.
- 2.10.** JahiS § 21 lg-st 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt keskkonnaministri määruse nr 27 § 3 lg-dele 2, 3 ja 6

⁴ Protokoll on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 15.07.2021 nr 15-5/21/3631 all.

hõlmab see kohustus kütitud või hukkununa leitud pruunkaru kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.

- 2.11.** Kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) regulatsiooniga võib haldusakti anda kõrvaltingimusega. HMS § 53 lg 1 p 4 kohaselt on haldusakti kõrvaltingimuseks muu hulgas haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine. Vastavalt sama paragrahvi lg 2 p-le 3 võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Vastavalt JahiS § 22 lg-s 2 sätestatule otsustab Keskkonnaamet pruunkaru küttemismahu kehtestamise kaalutusõiguse alusel. Tuginedes HMS § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 3 jätab Keskkonnaamet endale õiguse ohjamisalade piiride ja küttemismahu muutmiseks ja/või kehtetuks tunnistamiseks ja/või kõrvaltingimuse kehtestamiseks.
- 2.12.** Pruunkarude küttemise paremaks korraldamiseks tegid jahindusnõukogud pruunkaru küttemise korraldamise ettepanekutes Keskkonnaametile ettepaneku määrata maakondlikud kontaktisikud, kes vahendavad pruunkarude küttemise ja jahtide registreerimisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud kontaktisikud on jahindusnõukogule ja Keskkonnaametile andnud kirjaliku kinnituse, et nad on nõus eespool toodud informatsiooni vahendada. Keskkonnaamet peab jahindusnõukogude ettepanekut põhjendatuks. Pruunkaru küttemismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada karujahi eelneva registreerimise süsteem kontaktisiku kaudu, tagamaks maakonnas toimuvatest jahtidest teadasaamine ning küttele pruunkaru küttemisest ja võimalikust küttemismahu realiseerimisest ajakohase teabe edastamine. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet jahi registreerimise ja kütitud isendist teavitamise vormiks lühisõnumi (SMS). Maakondlike kontaktisikute nimed ja kontaktid on leitavad korralduse lisas 2 (lisatud).
- 2.13.** Kuna jahindusnõukogud arvestavad oma otsustes enne 2017. aasta haldusreformi kehtinud maakondade piiridega, samuti on oluline säilitada andmete võrreldavus varasemate aastatega, võetakse seda asjaolu arvesse ka käesolevas korralduses pruunkaru küttemismahu kehtestamisel s.o maakondadena käsitletakse jahipiirkondadest koosnevaid ohjamisalaseid, mis hõlmavad Eesti maakondi nende halduspiirides enne eelmainitud haldusreformi.
- 2.14.** Lihtsustamaks maakondade ohjamisalade koordinaatorite tööd, on mõistlik kehtestada ajavahemik, millal ööpäeva jooksul saab karujahid eel-registreerida. Selleks määrab Keskkonnaamet mõistliku ajavahemikuna perioodi alates kella 7.30-st kuni kella 22.00-ni. Väljaspool määratud aega ei ole koordinaatorid kohustatud pruunkaru jahti registreerima.

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk

peadirektori asetäitja

Saata: Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee, Keskkonnaagentuur,
Keskkonnaministeerium

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist

